

กรมพฤกษศาสตร์ เชียงใหม่

คอแลน
Nephelium hypoleucum Kurz
SAPINDACEAE

คอแลน

ชื่อวิทยาศาสตร์

Nephelium hypoleucum Kurz

ชื่อวงศ์

SAPINDACEAE

ชื่ออื่น ๆ

คอรั้ง กะเบน สั้งเครียดขอนแก่น (ภาคใต้); ขาวกลาง มะแงวหมักแงว หมักงาน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ); คอแลนตัวผู้ ลิ่นจีป่า (ตะวันออกเฉียงใต้); มะแงะ หมักแงว (ภาคตะวันออก); หมักงาน บักแงว หมักแงว หมักแงว หมากแงว (ภาคตะวันออก), ลิ่นจีป่า (ภาคตะวันออกเฉียงใต้)

ชื่อสามัญ

-

ลักษณะทั่วไป

ไม้ยืนต้นขนาดกลาง ผลัดใบ สูง 10-20 เมตร ลำต้นเปลา เปลือกสีน้ำตาลคล้ำ เรียบ เรือนยอดเป็นพุ่มค่อนข้างทึบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ ใบย่อยรูปขอบขนานแกมรูปไข่กลับ ติดตรงข้าม 1-3 คู่ กว้าง 3-8 เซนติเมตร ยาว 10-20 เซนติเมตร โคนใบมนและเบี้ยว ปลายใบสอบแหลม ขอบใบเรียบ เนื้อใบหนา หลังใบเกลี้ยงเป็นมัน ท้องใบสีจาง ดอกช่อแยกแขนง ขนาดใหญ่ ยาวประมาณ 12 เซนติเมตร ออกที่ปลายกิ่ง ดอกย่อยจำนวนมากมีขนาดเล็ก สีขาวอมเขียวออกรวมกันเป็นช่อใหญ่ ตามปลายกิ่ง ทุกส่วนของช่อมีขนสีเทาทั่วไป โคนกลีบรองดอกติดกันเป็นรูปถ้วยปากกว้าง ปลายแยกเป็น 5 แฉก มีขนนุ่มทั้งสองด้าน ไม่มีกลีบดอก เกสรเพศผู้มี 5 อัน รั้งไขกลม มีขนปกคลุม ผลสด รูปวงรี หรือค่อนข้างกลม ออกลูกตกเป็นพวงคล้ายลิ่นจี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางผล 1.5-2 เซนติเมตร ยาว 2.5-3 เซนติเมตร ผิวขรุขระเป็นปมเล็ก ๆ กระจายทั่วไป ผลอ่อนสีเขียว พอแก่จัดออกสีแดงเข้ม แต่ละผลมีเมล็ดเดียว สีดำ มีเนื้อเยื่อใสๆ และ

ฉ่ำน้ำหุ้มเมล็ด

นิเวศวิทยา

มีถิ่นกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีป เป็นพรรณไม้ป่าดงดิบ ตามที่ใกล้แหล่งน้ำ เป็นพืชที่ขึ้นได้ที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 100-800 เมตร ออกดอกราวเดือนธันวาคมถึงมกราคม ผลสุกประมาณเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม

ประโยชน์

ผลแก่ รับประทาน มีรสเปรี้ยวอมหวาน ช่วยทำให้ชุ่มคอ ช่วยกระตุ้นการสร้างภูมิคุ้มกัน ช่วยต่อต้านอนุมูลอิสระ ช่วยป้องกันไข้หวัด เนื้อไม้ รสฝาด ประุงเป็นยาห้ามเลือด ผล เป็นยากระจายเลือด เปลือก เป็นยาบำรุงเลือด